

Független Magyarország

Egy szám

1500

korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér B. száma.
Telefon-száma: 104.

Feljelen szerkesztő
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám

1500

korona.

Őszinte szavak

A kritika jogáról és kötelességeiről akarunk ezen a helyen beszélni. A városban működik egy színtársulat, amelynek tagjai között olyan emberek foglalnak helyet, akiknek ma már elismert országos nevük van, akik esteről-estére megjelennek a színen becsületes törekvéssel, művészi ambícióval, sok tehetséggel igyekeznek a publikumukat szórakoztatni és művészet iránti igényét kielégíteni. Több egy naponapjánál, hogy a színtársulat itt működik és működésével a közönség legnagyobb elismerését vívta ki, amit bizonyít azon körülmény, hogy állandóan támogatja a publikum a társulatot.

És emellett egy különös, érthetetlen finnyával állunk szemben: Egyetlen elismerő szavat nem talál részére a jelenlegi egyetlen napisajtó. Nem tudunk az események háttérét látni, nem tudjuk a rugókat felfedezni ennek a határozottan bántó kritikának, de nem akarjuk és nem bírjuk elhinni a megtámadott színészeknek azon állítását, hogy a sajtótámadásnak felekezeti éle van és hogy a kritika csak azokkal bánik rosszul, akiknek hitválasza nem kedves a színházi referens előtt. Ezt elhinni nem tudjuk, nem is akarjuk. De azt a másik verziót sem akarjuk elhinni, amelyeket bizonyos oldalról rossz nyelvek terjesztenek.

Mi itt csak azt akarjuk leszögezni, hogy a kritikának vannak jogai, de vannak kötelességei is. Joga a kritikának a legszigorubb bírálatot gyakorolni színelőadások fölött, joga van őszinte véleményét mondani az előadásokról, de nincsen joga a színtársulat tagjait egyénileg bántani, nincsen joga egy elismerten művészi egyéniséget (mint Székely) elküldeni kiktálatónak, elnevezni meghibbant izlésű rendezőnek.

Kötelessége a színi kritikusknak a színház létét, megélhetési lehetőségét elősegíteni.

És nincsen joga a színházi referensnek a színházban történetekről a történetekkel ellentétes állításokat megkockáztatni.

Az az újságíró, aki nem tud objektív bírálatot gyakorolni az események fölött, az tegye le az újságíró tollat.

Baja és az új választókerületek

Nyílt, vagy titkos szavazás.

A fővárosi lapok mostanában sokat foglalkoznak a választókerületek új beosztásával. A belügyminiszter kidolgozta az új választókerületekről szóló törvényjavaslatot, amely szerint az országban 25 választókerület megszűnik. A megszűnő 25 kerületből kettő esik a fővárosra és 23 a vidéki törvényhatóságokra.

Az új választójogi törvény szerint Baja, Székesfehérvár, Sopron és Komárom városok megszűnnek titkosan szavazó kerületek lenni. Az első felzárulásra, hogy ezek a városok elvesztik titkos szavazati jogukat, az a megnyugtató híradás érkezett, hogy a törvénybe csuszolt hibát korrigálni fogják olyan módon, hogy Baja, Székesfehérvár és Sopron városokhoz hozzácsatolnak néhány környékbeli községet és így ezek a városok a hozzájuk csatolt községekkel kettős, lajstromos kerületet képeznének. Már azt is tudni vélték, hogy Bajához fog tartozni Vaskuton kívüli Szeremle, Szentistván és Bátormonostor.

Az új kerületi beosztás azonban — amint fővárosi tudósítónk jelenti — kizárja ezt a korrekturát, mert hiszen nemcsak hogy nem szaporítják a kerületek számát, hanem inkább csökkentik. Szó sincs arról, hogy Baja kettős lajstromos kerülettel alakuljon át. Baja, Székesfehérvár, Komárom és Sopron úgy fog szavazni, mint a falusi kerületek: Nyíltan. Mert hiszen a kormányának amúgy is az az intenciója, hogy a titkosan szavazó kerületek számát lehetőleg a minimálisra apassza. Baja tovább is együtt marad Vaskuttal, de több községet nem kap.

Megindul a Bajai Hengermalom.

Tul van már a veszélyen a Viktoria-koncern.

A Viktoria malomkoncern ügyei kezdenek tisztázódni és az ügyek a rendes medébe, normális kerékvágásba tereledni. A malomkoncern vidéki ma-mai mintegy fél év óta nem dolgoznak, ami felebecsült hitelet anyagi kárt jelent a mamuth vállalatnak.

Most azonban úgy áll a dolog, hogy a Molinum vajahogyan mégis csak rendezni fogja a koncern zárt ügyeit. Jó helyről szerzett információk szerint a koncern vidéki városokban lévő malmaikat kiválasztják a fővárosi Viktoria-malomüzemekből s így létre fogják hozni a Duna-Tiszaközi malomtrösztöt, amely állni fog a bajai, szegedi, halasi, ceglédi, szolnoki és szentesi malmokból. Ugy értesülünk, hogy a Viktoria-koncernhez tartozó Bajai Hengermalom — egyike a legnagyobb örök kapacitású vidéki malmoknak — a Molinumtól 12 milliárd korona forgókövet fog kapni, hogy ismét megindíthassa és fenntarthassa üzemét. Hír szerint a legközelebbi időben a Bajai Hengermalom megint felveszi a munkát és habár csendesebb ütemben is, mint eddig, — de állandóan dolgozni fog.

A szanálás azonban itt is erősen éreztetni fogja hatását, mert a tisztviselők egy jó részét — akik jelenleg is már felmondás alatt állanak, — elbocsátják a vállalat kötelekéből.

Ismét veszedelmesen árad a Duna.

A nagy víznek, amire egy emberöltő óta nem volt még egyszer példa, — innen-onnan vége van: a hatalmas víztömegek, amik tengerre duzzasztották a Dunát, — lefolytak s a gáttépő, fékezhetetlen Duna ma már ismét az a nyárspolgárius valami, ami azelőtt volt. A hajóállomáson, ahová két héttel ezelőtt csak deszkabürrükön, széles tölgypallókon lehetett behatolni, mert hisz a víz már a hajóállomás mögé kezdett beszivárogni, — ma már nem látni semmit: a rakoncátlan Duna fékevesztett árja visszafolyott a medrébe.

Szeretnénk ugyan amerre csak

elszaladhat az emberi szem a horizonton, mindenfelé csak vizet látni. A Duna két partja közt olyan magasan áll a víz, hogy megközelíti a partszéleket. Ez csak azt mutatja, hogy bármily gyors a magyar folyam sodra, — még mindig nem tudott lefolyni a tengerbe a hihetetlen tömegű víz, amely pedig most újból áradásban van az Inn és a Vág áradása miatt, amelyek nagyon megdugták a gyakori nagy esőzésektől. E két nagy mellékfolyó áradása a Dunán újabb egy méteres áradást, illetve vízállásemelkedést fog előidézni. Az újabb áradás kulminációja ma szombaton, augusztus 7-én következett be Budapesten, Baján pedig hétfőn fog kulminálni 6 méter 20 cm. körül.

A Duna hosszantartó áradása után Bajánál a Duna legalsócsónyabb vízállása 513 cm. volt.

A Duna áradása az idén rengeteg kárt okozott, amihez még csak ezután következik be az egészségügyi kár, mert az alacsonyabban fekvő részekben mindenfelé visszamarad a víz, ami csak úgy fog eltűnni zsilprendszerű csatornák hiányában, ha a jó isten napfényének melege elpárologtatja, ami viszont azt jelenti, hogy ezeken a pocsolás részekben nagyon egészségtelen lesz a levegő a mocsaras kigőzölgéstől.

A kis és nagy Pandur-szigeten, a Posványoson, a Kisbuda előtti sík mezőn, a hajóállomásra vezető mindkét ut mindkét mentén rengeteg víz gyülemlett össze, ami forró napsütés esetén is csak hosszú hónapok múlva fog elpárologni. Ehhez veendő az a kár, amit az áradás Baja határában okozott a velések elöntésével és avval, hogy egy csomó ház került víz alá.

A nagyobb veszélyen — úgy látszik — már túl vagyunk, mert nagyobb áradástól ma már nem kell tartani. A nagy árvízveszélyből ma már csak a Duna konjunkturája maradt vissza a gazdasági összeomlásban vergődő existenciák: az élet hajótöröttjei, az öngyilkosok számára, akik érthetetlen módon mind a Dunát favorizálják.

Egy volt bajai fiskális karrierjének vége.

Feljelentői elől a Lipótmezőre menekült dr. Fontányi József ügyvéd, mégis letartóztatták csalás és sikkasztás miatt.

A budapesti főkapitányságon kedden délelőtt letartóztatták dr. Fontányi József fővárosi ügyvédet, akinek a Rottenbiller uca 15 számú házában van az ügyvédi irodája. Ez a letartóztatás az egri törvényszék vizsgáló bírájának elfogató parancsa alapján történt.

Dr. Fontányi József neve nem ismeretlen Baján. 12-14 évvel ezelőtt ügyvédként működött dr. Valentin Emil ügyvédnél, majd mikor megszerezte az ügyvédi diplomát, Szabadkán nyitott irodát, ahol fényesen ment a fiatal, szimpatikus ügyvédek: sok kilense volt, rengeteg pénzt keresett és így értékes, hogy minden nap pezsgős dártdókat rendezett.

Egyébként dr. Fontányi Bács-topolyáról való, ahol a szülei dúsgazdag földbirtokosok. Az előkelő családból való fiatal fiskális karrierje a szerb megszállással befejeződött, mert a megszállás elől Budapestre menekült s ott nyitott irodát, ahonnan Baja városának 1921-ben, a szerb megszállás alól való felszabadulása után leköltözött Bajára s itt társult egykori principálisával, dr. Valentin Emil ügyvéddel, aki négy évvel ezelőtt likvidálta irodáját. Mintegy fél évig tartózkodott Baján dr. Fontányi s alaposan kivette részét a bajai éjjeli életből. Utána hirtelen viszkóliázott a fővárosba, ahol mulatozó életmódját tovább folytatta. A töménytelen bor, sör, pálinka s elfogyasztott egyéb szeszestál miatt delírium tremest kapott s két ízben be is került a Lipótmezőre, mint ön és közveszélyes ördög. Üldözési mániája volt ekkor s mindenkit lelővéssel fenyegetett. A lipótmezői tébolydában azonban kigyógyították az iszákosságából s éveket nemcsak hogy nem ivott, de fizikai rosszullétet érzett, ha szeszest italt látott: inni azonban egyáltalán nem tudott.

Ekkor tevékeny jogászi és közgazdasági munkát fejtett ki. Klienturája főleg a vidékről került ki, főként az egri börtömelők peres ügyeit intézte. Az utóbbi évek borkrachja idézte elő a szinpatikus, végtelenül intelligens s igen képzett fiatal fiskális bukását is, mert dr. Fontányi — úgy látszik — nagyobb borangazsmanokba bocsátkozott és ezekre igen sokat ráfizetett és amilyen pechje volt, — most, amikor az osztrák kereskedelmi szerződés miatt némi borkonjunktúra van s regresszálhatta volna magát, — most esett meg vele a malheur, hogy letartóztatták.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy dr. Fontányi hírdetéseket tett közzé az egri lapokban. A hírdetések szerint bor-

termelő szövetkezetet akart alapítani és erre pénzt kért az egri bortermelőktől, akik több száz milliót bocsátottak is a jöhírű ügyvéd rendelkezésére, hogy megalapítsa a szövetkezetet, amelynek célja az lett volna, hogy külföldre szállítsa ki az egri bort.

A szövetkezet megalapítása körül azonban nehézségek támadtak, erre a pénzt adó szőlőtulajdonosok vissza kérdték követelni dr. Fontányitól a befizetett összeget. Az ügyvéd, hogy kilábaljon az egyre jobban fenyegető bajból, új módját eszelte ki a pénzszerezésnek. Alkalmazottakat vett fel a létesítendő szövetkezetekhez: az alkalmazottaktól pedig 10-20 millió korona övadékokat kért. Mikor az így alkalmazottak is látták, hogy a szövetkezetből nem lesz semmi, szintén vissza követelték kauciójukat, sőt közülük kettő sikkasztás címén még feljelentést is tett a főkapitányságon dr. Fontányi ellen.

Ugyanekkor egyszerre többben is tettek feljelentést Fontányi ellen sikkasztás, csalás magánokirat-hamisítás címén. Fontányi ekkor merész lépésre határozta el magát: jelentkezett a lipótmezői elmeegógyintézetben és felvettette magát, mint elmebajos, mint olyan, aki már ott volt ápolásban. A Lipótmező orvosainak azonban feltűnt, hogy Fontányi minden áron olyan bizonyítványt akart szerezni, amely azt igazolja, hogy ő nem beszámítható. Az orvosok azonban megállapították, hogy az ügyvéd teljesen épeszű, de mivel viselkedését gyanusnak találták, értesítették a budapesti főkapitányságot ugyanakkor amikor Fontányit elbocsátották Lipótmezőről, mint épelméjű, egészséges embert.

A főkapitányságról detektívet küldtek ki Fontányi Rottenbiller uca 15. sz. alatti lakására. A detektív a kapuban találkozott az ügyvéddel, aki kizárólag a kezében éppen a Lipótmezőről tért haza.

— Mier kell engem előállítani a rendőrségre? — kérdezte Fontányi a detektívet — hiszen én bolond vagyok.

— Ha nem épeszű — felelte a detektív, — majd megvizsgálja a rendőrorvos, de most mégis be kell kísérnem a főkapitányságra.

A főkapitányságon azután jegyzőkönyvet vettek fel dr. Fontányi kihallgatásáról, majd átkísérték az ügyészség fogházába, ahonnan most Egerbe szállították, mert először ott vonják felelőségre az ottani feljelentések ügyében, csak azután fogják számonkérni tőle azon viselt dolgait, amikért a budapesti főkapitányságon tettek ellene feljelentést.

Szunyogvész Baján.

Szunyogfelhők a város felett.

Amint a nagy dunai árvíz szűnőfében volt és a Duna vize visszalépt medrébe, a Sugovica vize is lepadt, ami azt jelentette viszont, hogy a víz apadásával új éltre kelt Baján a szunyogveszedelem. A szunyogvész tulajdonképpen csak azért veszedelmes, mert a Posványos felől Bajára tóduló mocsári szunyogok tömeges megjelenésükkel nagy veszélyt hoznak a városra, mivel csipésükkel maláriát okozhatnak.

A napokban történt, hogy a vasúti állomás felett oly hatalmas szunyogfelhő rajzott, hogy az távolról esőt hozó felhőknek látszott és szinte elhomályosította a napot. A szunyogfelhő a Posványos felől húzódott be a városba. De ezenkívül is a város nem egy helyen látható alkonyat előlt, mielőtt a nap végleg lenyugszik a látóhatáron, amint kisebb nagyobb szunyograjok sűrűnek forognak a levegőben és csipésükkel hozzák, terjesztik a maláriát a város lakossága körében.

A városnak valahogyan úgy kellene védekeznie a Posványos szunyogveszedelme ellen, hogy petroleummal le kellene önteni a víz szélét és azt felgyújtani, azonkívül a lakosságot kioktatni a szunyogcsipés elleni védekezésre.

Elgázolta a vonat

Egy elmebeteg borzalmas halála.

Vérfagyasztóan borzalmas szerencsétlenség történt a közeli napokban a baja-bácsalmási vasúti vonalnak Bajai szőlők szakaszán.

Mikus Sándor bajai család apolt elmebeteg az esti órákban valahogyan kikerült hazulról és elkészült a vasúti sínek felé. Körörszámban eljutott a „Bajai szőlők” megállóhelyig, ahol a sínek között járkált. Az éj sötétjében senki sem vette észre, hogy a szerencsétlen ember veszedelmes helyen jár. Közben berobogott a vonat és Mikus Sándort elgázolta. A vonat mintegy háromszáz méternyi távolságig magával hurcolta Mikust, akinek a testét természetesen rémes módon összezúzta, azonban csodálatos módon nem vágta el. Ellenben a rajta volt ruhát teljesen letépte Mikusról.

A szerencsétlen ember hullája még ott maradt a síneken és csak a következő vonat mozdonyvezetője vette észre, hogy a síneken egy holttest fekszik.

A rendőrség megejtette a szerencsétlenség dolgában a nyomozást és megállapította, hogy a szerencsétlen ember a véletlennek esett áldozatává.

HIREK.

Egry Berta.

A híres primadonnákról, a híres stárokrol szoktak a lapok hosszú, hasábas ódákat zengen. Mi ellőnk ettől a szokástól és beszégetőnk egy kicsit a társulatnak egy csendes, szerény tagjáról, Egry Bertáról, erről az izigvérig művésziéletről. Egry Berta talán az ország legjobb legkiválóbb komikája. Művésze az ember jövedv elődézésének, megkacagtatásnak. Schazem dolgozik brutális eszközökkel, schazem ad groteszk figurát, mindig embert ábrázol. Minden alakja más és más. Főérdeme, hogy mindenkor megérti a szerző intencióit és annak ellenére, hogy a szerepbe beleviszi a maga egyéniségét is, mégis a szerző alakját hozza elének. Reméjük, a jövő szezonban még sok kedves és élvezetes estét fog nyújtani Baja hála publikumának.

— Féláru lesz az utazás a mohácsi emiékünnepre. Az augusztus 20-tól kezdődő mohácsi emiékünnepre való utazáshoz a kereskedelmi minisztérium féláru jegyek váltására jogosító igazolványokat adott melyek érvénye aug. 19 től szept. 15-ig terjed és 4 napi ott tartózkodási érvénnyel bír.

— A jégesű tönkretette Dél-dalmácia szőlőtermését. Spalatóból jelentik: Dél-dalmáciában, különösen Hercegnovi környékén szombaton éjjel újabb vihar pusztított. Több orán keresztül jég esett, ami Hercegnovi környékén teljesen tönkretette a szőlőtermést. Szőlő környékén szintén pusztító vihar dühöngött, amely ezen a vidéken is nagy károkat okozott a szőlőben. A villámcsapás három gyereket megölt.

— Házát velt a betegsegélyző. A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár megvette székház céljaira a Mátyás királytérten levő Krausz Jakab féle földszintes házat 430 millió korona vételi árrban. A pénztár a házat ezévi október hóban fogja átvenni.

— Tízennégymillió lakosa van Csehszlovákiának. Prágából jelentik: A statisztikai hivatal becslése szerint Csehszlovákiában 14 millió 244 ezer lélek lakik, ami az 1921-iki népszámlálással szemben 613 ezer többletet jelent.

— Eredeti bemutató Baján. Párisból hazatért munkatársunk Lőrinc László új darabot fejezett be Halnay Vilmos társaságában „A szerelem győz” címmel. Az új darabot, amely társadalmi szatíra, a jövő héten mutatja be Asszonyi László színházalata Halnay Vilmossal, Patoky Miklóssal, Partos Káival a fészerepekben.

A legjutányosabb árban készít minden nagyságban

csoda-plissé hól és gouvkrét

teljes garancia mellett.

Varrónőknek kedvezmény.

Stellner Zsigmondné Vörösmarty u. 1. (Grauug-ház)

Békkocsis telefon-állomás 175 A bajai békkocsisok egy hiányt pótló intézkedést tettek, amikor a főtéren lévő állomásukat telefonnal szerelték fel. A közönségnek ez az intézkedés kimondhatatlanul nagy szolgálatot tesz és nagy kényelmére van, mert bármilyen nagy távolságról gyorsan megkapható a szükséges fiaker. A békkocsisok telefonszáma 175.

A vidéki városokban kötött marad a lakásforgalom. A népjóléti miniszter a vidéki lakások felszabadulásával meggyőződött arról, hogy még nem érezett el a szabadforgalom ideje, mert a legtöbb helyen a háztulajdonosok az aranybéréken is tulmenő követelésekkel éltek. A rengeteg panaszt a miniszteri biztosok kivizsgálták és megállapították, hogy a háztulajdonosok követeléseit nemcsak túlzottak, hanem jórészt tejesítetlenek is. Tegnap a népjóléti miniszteriumban tanácskozás volt ez ügyben és a miniszter az összegyűjtött adatokból arra az elhatározásra jutott, hogy több vidéki városban vissza állítja a kötött forgalmat, elsősorban Budapest környékén.

Nagy filmművész esemény az Urániában. Egy rendkívüli értékes előadásra készül az Uránia szerdán és csütörtökön. Robert Land egy kitűnő getho filmjét „A kitagadott” címmel mutatja be, melynek értékét emeli Beregi Oszkár kitűnő alakítása. A filmet a m. kir. Operaház kórusa kíséri, ami feledhetetlen művészetei biztosít a nézőközönségnek. — Az előadások mindkét nap d. u. 6, este fél 9 órakor kezdődnek. Jó idő esetén az esti előadás a kertben tartatik meg.

Két asszony egy férfért Nagy ribillió volt a héten a Madách Imre uccában. Az uccán összekerült két asszony, akik előbb csendesesen beszélgettek, majd heves szóváltásba elegyedtek. A két asszony azon vesztett össze, hogy mindketten egy férfit szeretnek és a férfit mindenik asszony a magáénak vindikálta. Az egyik asszony azt hangoztatta, hogy ő már három éve él a férfivel közös háztartásban, a másik viszont azt erősítette, hogy amant megutálta, őt szerette és azért most vele állt össze. A szóváltásból verekedés lett, egymást alaposan megtépták, közben odajött szívük bálványa, az imádott férfi, aki a verekedőket szétválasztotta. A harc terep ott maradt egy törött esernyő, egy tépett rejtő és egy csomó kiesepált asszonyi hajpamacs.

Kirabolták a petrovoszelői katolikus templomot. Petrovoszelőiről jelentik: A petrovoszelői rendőrséget vasárnap reggel arról értesítették, hogy szombaton ismeretlen tettesek kirabolták a római katolikus templomot. A rendőrség megállapította, hogy a rablók elvitték a templom negyven ezer dinár értékű kezszereit. Ezzel egyidőben jelentést kapott a rendőrség, hogy betörők jártak a plébánián is, ahonnan egy kisebb wertheim-szekrényt vitték el magukkal. A nyomozás során a pénzszekrényt megtalálták a Tisza partján. A szekrény mellett egy balta is hevert, amivel feltörték a szekrény ajtaját és a pénzt kivették.

Jugoszláviába szökött egy fegyenc a niklai bérgazdaságból. Érdekes szökevényes történet jelent meg délelőtt. Gyulai Ferenc 4 évi fogházbüntetésre ítélt fegyencet a szekszárdi ügyészség a niklai állami bérgazdaságba küldte ki mezőgazdasági munkára. Gyulai Ferenc munka közben egy észrevétlen pillanatban megszökött és Bári községbe vette útját. A szökött fegyencet a fogházörök nidőzbe vették, de az egérszűrt nyert és Bári községben Major Ferenc gazdának halászcsonakját birtokába vette és azzal a Dunán Jugoszlávia felé vette útját. A pécsi k. ügyészség most érintkezésbe lépett a jugoszláv hatóságokkal Gyulai Ferenc szökött fegyenc elfogására érdekében.

MOZI.

Augusztus 7-én, szombaton d. u. 6, fél 9 órakor.

A nyári szezon 2 szenzációs filmje egy műsorban.

A montmartrei táncosnő.

Párisi filmregény 8 felv. Fősz.: Barbara La Marr és Lewis Stone

Ezt követi:

Lon Chaney és Norma Shearer tüneményes fiárlitási filmje

A Sing-Sing fegyház rabja.

Egy különös ember különös története 7 felvonásban.

Lon Chaney; A Notredami feronyör és Operaház fantomja hívnáló fészerepijének legnagyobb szabású új filmje feltűnően nagy sikerre számíthat.

Augusztus 8-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor.

Az amerikai Fox-filmgyár hívnáló filmjei.

A sátán völgye.

Vadnyugati történet 7 felv. Fősz.: TOM MIX.

Ezt megelőzi:

Ut a paradicsomba

Szenzációs vigjáték 7 felv. Fősz.: Reimone Griffith és Betty Compson
Híradó.

A színpad kiállítása a legfényesebb. Olyan színpad, olyan díszletelés, amilyen soha még nem gyönyörködtette a bajai publikumot. Minden előadáson teljes illuziót kell a színpad.

Természetesen vannak kifogások is. Így például telteng a könnyű várfajú operett, a komoly színpadi irodalom termékeivel alig ismerkedhetik meg a közönség. Az egész szezonban Herceg Ferenc „Hid”-ján kívül egyetlen komoly dráma nem került színpadra. Ezen kifogásunkra az a válasz, hogy a színtársulat kénytelen a közönség ízléséhez alkalmazkodni. Nincsen annyi anyagi ereje, hogy a publikumot ránevelje a komoly, irodalmi műfajra.

Már most, hogy a sajtó állandó támadásaira vissza térjünk, megértjük a színtársulatnak azt az érzékenységét, amely megnyitvánult, amikor egy elismert művészemerről, egy törekvő rendezőről azt írják, hogy „meghibbantizált rendező, menjen paródiakum hi kiállónak, hentes legénynek.” Ez sértő, ez bántó. De erre a táma-

„STEAU A”

Kőolajkereskedelmi R-T. Budapest
WOLFNER GYULA és TÁRSA BUDAPEST.

Kerületi képvisellete BAJÁN

ACZÉL ÁRMIN

cégnél, ahol eredeti gyári árban kapható géphajtósíj minden méretben, továbbá benzín, petroleum, gázolaj és gépolaj.
REX autó olaj. LUX petroleum.

Színház.

Összefoglaló kritika.

Különleges teizetünk, amely egyidőre hallgatásra parancsolt bennünket, lehetetlenné tette, hogy a színtársulatról, annak működéséről nap-nap után híradással legyünk, hogy az egyes darabokról véleményt hallathassunk.

Ez a különleges helyzet az, amely lehetővé teszi, hogy a közönség és a sajtó a színház kérdésben egymással szembe kerüljenek. Még soha sem történt meg, hogy ennyire eltérjenek egymástól a közönség és a sajtó útjai, mint éppen ebben a kérdésben.

Asszonyi színtársulata július hó 3-án kezdte meg bajai működését. Az első előadás szűfolt ház előtt, teljes erkölcsi siker mellett zajlott le.

A következő napok gyöngé anyagi eredményt hoztak. Félő volt, hogy egy nagyon rossz színi szezon alakul ki. A Bajai Ujság az első előadásról elismeréssel referált, azonban a következő előadásokról már ellentétes nyilatkozott. Nap-nap után olyan hangon írt a társulat működéséről, hogy még egy utolsó ripacs tár-

sulatról sem lehetne jólélekkel ilyen brutális hangon beszélni. És ezekre a támadásokra különös választ adott a leghibátoltabb kritikus, a publikum. A színtársulatnak egyszerre jó, nagyon jól kezdett menni. Fő dízint, páholykarzat a hét legtöbb napján megtelt és a közönség tüntető, mély szeretettel üdvözölte az állandó támadásban rézesült színészeket. A közönség visszautasította a hatalmával visszaélő sajtó brutális támadásait. Az a véleményünk, hogy a színi szezon kevésbé sikerült volna, ha a publikum nem látta volna szükségesnek megvédeni a méltatlanul megtámadott színészeket. Közben pedig a város közönsége beszokott a színházba és most már lelki szükségévé vált a színházba járás.

A színtársulatról magáról a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk. Patkós Irma, Koronkay Rózi, Egri Berta, Marinka Vica, Hircos Irén és különösen Pártos Klára, valamint Rózsa Bóza, Pataky, Járay, Sziklay, Asszonyi, Rónay, Halnay mind megannyian dicsőreidre szolgálnak akármelyik fővárosi színtársulatnak.

dásra megadta az elégtételt a legilletékesebb fórum: a színház közönsége. Nem volt tehát helyes, hogy kiállanak a színpadra és vitába bocsátkoztak rosszakarata kritikával. A közönség a társulatot meleg szeretetébe fogadta. Ez a legnagyobb elégtétel.

Végül mégcsak annyit, hogy a távozó színtársulattól a mielőbbi szíves visztellés reményében bucsuzik a város közönsége.

F. K.
Császár és komédiás
Tegnap került nálunk bemutatásra dr. Hercsy Sándor iradalmi színdarabja, mely a budapesti Nemzeti Színháznak állandó műfordarabja. A gyönyörű darab, a pompás előadás és a kitűnő szereplők előre biztosították a zsufolt házat. A két címszereplő Pataky a kiváló hősszereplés, valamint a jó Zombory. Rájuk kívül igen szép fel-

adatot oldott meg Pártos Klári, Vass Irma, Halmay, Pattantyus és Erdélyi.

Diadalmas asszony Halmay Vilmos jutalomjátéka. Csajkovszky világhírű operettje lesz Halmay Vilmosnak a színtársulat kitűnő komikusának jutalomestéje szombaton este. A gyönyörű operett és a kitűnő Halmay kétséget kizárólag telet házat fog vonzani.

Vasárnap délután olcsó helyárral Zerkovitz sláger operettje Csókos asszony a bemutatás pompás szereplővel kerül színre. Nagy futball verseny lesz vasárnap d. u. a Csókos asszony operettben.

Mágnás Miska kerül színre vasárnap este a kitűnő Sziklai Jenővel címszerepben. A többi főszerepet Koronkay Rózi, Pina-donna, Marcinka Vica, Egri Berta, Jány Sándor, a nagyszerű énekes bonvivant, Rónai, Pattantyus és Erdélyi játsszák.

Jönnek a „Svihákok”!

minden ellenkezés nélkül követte a rendőrt.

Mire a menet a szálloda kapuján kilépett, már az egész ucca népe tudta, hogy nagy a szenzáció. Férfiak, asszonyok, gyerekek bámulták a különös szállodai vendég után, akinek fogalma sincsen arról, hogyan jutott a megbabonázott szobába.

A rendőr végig kísérte emberét a város uccán. A jövevény minden házat, minden boltot megnézett. Elmentek egy parkkal övezett szobor előtt, végig mentek néhány uccán. Az idegen úgy érezte, hogy ezt a várost sohasem látta, sohasem járt benne. A rendőrség épületébe érkezve, a rendőr bekísérte foglyát az ügyeletes kapitányhoz.

Kapitány urnak jelentem alásan, ezt az egyént a Koronaszállodából állítottam elő. Nem ad felvilágosítást arról, hogyan került a szállodába, honnan jött és hogyan jutott a bezárt 46-os szobába.

A kapitány — jöndelatu emberek látszott — cs. dalkozva nézte végig az előtte álló embert.

— Ő a Koronaszálloda negyvenhatos szobájában ault és nem történt semmi baja?

— Ott a'udiam, nem történt semmi.

— Kicsoda Ön?

— Kérem, kapitány ur, arra kérem, tessék engem nyugodtan végighallgatni, ne tessék engem se bolondnak, se gonosztevőnek tekinteni. Én egy szerencsétlen ember vagyok. Ma reggel egy idegen szobában, idegen ágyban ébredtem fel. Nem tudom magyarázatát adni annak, hogyan, mikor, milyen körülmények között kerültem ebbe a városba, abba az ágyba. Amikor felébredtem, ezen gondolkoztam és rémülten vettem észre, hogy nemcsak ezekre a kérdésekre nem tudok magamnak választ adni, de azt se tudom, hogy honnan jövök, ki vagyok, mi a nevem.

— Különös eset — mondja a kapitány — folytassa.

— Kérem, az emlékező tehetségem teljesen elhagyott és minden erő ködésem mellett csak hiányos részletek jutnak eszembe eddigi életemből.

— Ugy emlékszem, hogy volt egy szöke hajú, kék szemű asszony mellettem. Azt hiszem, a feleségem volt. Igen, a feleségem. Nem tudom, tegnap, vagy egy év előtt, vagy még régebben, fáradtan jöttem haza az Irodából délután. A feleségem, az a szöke asszony elment, azt mondta bevásárolni. Ujára elkísérte egy rokona, orvos. Én ledőltem a kereveire, elaludtam. Mikor felébredtem, aólet volt, késő volt, az asszony még nem jött haza. Aggódtam érte, félelem fogott el, hogy valami baja történt. Elindultam, hogy megkeressem. Kimentem az uccára, belekerültem az emberek sokaságának a forgatagába. Mentem sokáig, órák hosszat, ismeretlen vidékre kerültem, az asszonyt, a szöke asszonyt nem találtam. Aléltan rogytam össze. Amikor magamhoz tértem, emberek tolongtak körülöttem, azt mondták, hogy elájultam, Nem találtam az otthonomra. Jártam sokáig, aztán egy szük lakásban találtam magam. Éhes voltam, nem volt nálam pénz, nem bírtam cielelt vásárolni. Valaki megszánt, adott enni. Az uccán ette meg,

amit kaptem. Egy szöke, szomorú asszony ment el mellettem, szánkozva nézett rám, azt mondta: — Ez a szegény ember hasonlít az uramhoz.

A feleségem volt és az ucca szögleténél eltűnt a szemeim elől. Utána rohantam, kerestem, nem találtam. Egész éjszaka kóboroltam, nem találtam a szöke asszonyt. Aztán ledőltem az uccán egy padra. Annyira kimerültem, hogy nyomban elaludtam. Amikor felébredtem, abban a szobában voltam, ahonnan a rendőr idekísért. Többet nem tudok mondani.

A rendőrkapitány hallgatott sokáig, gondolkodott. Mit csináljon, mihez fogjon ezzel a szerencsétlen emberrel. Beteg? Bolond? Gizember? Nem látszik annak és amit elmond, azt olyan folyamatosan mondja, hogy egyáltalán nem teszi az emberre az elmebeteg benyomását?

Hát gondolkozzék, talán mégis észébe jut, hogyan került abba a szállodába.

A különös ember leült, elkezdett gondolkodni. Egyszerre elkezdett vele foggni a világ. Ön-kívületi állapotba esett. Annyit érzett, hogy egy divánra fektették és egy rendőr elkezdte erősen rázni.

Amikor felnyitotta a szemét, egy hímvaszöke asszonyi fej hajolt föléje, egy szempár világitott föléje, egy mosolygó arcot látott:

— Otthonában volt, a felesége költögette:

— Édes, jó uram, de nyugtalanul aludtál! Milyen nehezen ébredtél!

A férj kidörzsölte az álmot a szeméből és nagyot sóhajva szólt: — Hála a jó Istennek, hogy mindaz, ami velem történt, csak álom volt.

Mialatt elmondta álmát, felesége hol sirt, hol kacagott. Ő is azt mondta:

— Hála Isten, csak álom volt. Fodor Károly.

Az Urániában

1926. augusztus 11—12-én szerdán és csütörtökön

Beregi Oszkár

kiváló művész legújabb műve

A kitagadott.

Geitho történet 7 felvonásban.

A többi főszerepet:

Ferdinand Bon és

Lilien Harvey

alakítják

és a pazar kiegészítő nősor.

Jókarban levő, ujonnan testett

dokád kocsi

jutányos áron azonnal eladó.

Megtekinthető Grünhut Gábor „Sárga csikó” vendéglő udvarán, Mátyás király-tér.

OLCSÓ SZERELEM

lakásában, üzletében vagy műhelyében a villanyt.

Kérjen díjmentes költségvetést

ACZÉL ÁRMIN

hat. eng. villanszerelési vállalata -- Baja,

Telefon 133. (Tóth Kálmán szoborral szemben.) Telefon 133.

Furcsa história.

A komokvárad Korona-szálloda második emeletének egyik ablaka reggeli 8 órakor hirtelen kieséppődött és azon egy emberi fej bukkant ki. Az idegen csodálkozó arccal nézett szét az uccán. A szállodával szemben üzetek sorakoztak egymás mellé. Egy esernyős bolt, aztán egy porcellámos bolt, egy divatáru kereskedés. Az idegen nézte az ucca forgatagát, bámult, mintha nem ismerné ki magát, mintha mindaz, amit lát, előtte ismeretlen és értelmetlen volna. Az üzletekből jöttek-mentek az emberek. A borbély üzletéből kijött az uccára egy borbélyegény és csodálkozó arccal nézett fel a nyitott ablak felé, visszasietett a boltba, utána izgatott emberek jöttek a boltból és mindannyian az ablakra néztek, valamint izgatottan tárgyaltak.

Néhány perc elteltével csoportosulás keletkezett az uccán, mindenki az idegent nézte fenn a második emeleti ablakban.

Közben jött egy rendőr, szintén felnézett a nyitott ablakra, aztán megindult a szálloda kapuja felé.

Az idegen becsukta az ablakot, gyorsan felültözött, aztán az ajtó felé indult. Az ajtó zárva volt. Elkezdett dörömbölni. A dörömbölésre figyelmes lett a szoba-asszony, kereste, hol verik fel a szállodai esendjét. Amikor a 46-os szoba felé ért és megtudta állapítani, hogy a különös zaj onnan jön, rémülten futott a szoba-húkhöz.

— Főnök ur kérem, a negyvenhatosban van valaki. Ői, veri, rugja az ajtót. Jézus-Máriám, ne hagyj el.

— Ne beszéljen bolondokat — ripakodott a rémült asszonyra a szobafőnök — nem lehet abban

a szobában senki, csak a kísértet, hiszen három esztendője nem nyitottuk fel azt az elátkozott szobát.

— Éppen ez az. Kísértet van a szobában.

Közben jöttek a szomszédok, jött a rendőr, azok is jelentették, hogy a negyvenhatos ablakán valaki kinéz az uccára.

Dörömbölés és dalkozás. Ennek a rémületnek az a magyarázata, hogy három esztendővel ezelőtt a negyvenhatos szobában öngyilkos lett egy átutazó vendég. Ekkor az a hír terjedt el, hogy a Koronaszállodában, a negyvenhatosban kísértet jár és ez késztette az utazót az öngyilkosságra. Azóta a szobát lezárták, soha senkinek sem adták benne szállást és azóta semmi baj nem történt a szállodában.

És rémítette meg a szoba-asszonyt, a szobafőnököt és a szomszédokat.

A negyvenhatos ajtaján tovább dörömbölt valaki.

A szobafőnök, a szoba-asszony és a rendőr végre elhatalozó lépést tettek. Fogvacogva felnyitották a negyvenhatos ajtaját. Egy idegen ember állt előttük.

— Kicsoda maga, hogyan került ide? Kérdezte a rendőr.

— Ez az, ezt kérdem én is. Mondják, hol vagyok, hogyan kerültem ebbe a szobába, milyen városban vagyok, kicsodák maguk?

Az emberek összenéztek. Nem értették meg az idegent.

— Ez bolond, vagy gonosztevő. De hogyan került a szobába?

— Jöjjon velem, mondotta a rendőr, majd a kapitány ur előtt igazolja magát.

Az idegen egy ideig értelmetlenül bámult a rendőrré, majd